

۱۴۳۰۵۷

داستان‌های مثنوی

(به زبان نثر)

دفتر سوم

داود جمشیدی نیا

سرشناسه	:	جمشیدی‌نیا، داود، ۱۳۵۰ -
عنوان قراردادی	:	مثنوی
عنوان و نام پدیدآور	:	داستان‌های مثنوی / مولف داود جمشیدی‌نیا.
مشخصات نشر	:	تهران : الماس دانش، ۱۳۸۹
مشخصات ظاهری	:	ج.
شابک	:	دوره: ۵-۹۳-۵۰۴۴-۶۰۰-۹۷۸؛ ج. ۱: ۸-۸۹-۵۰۴۴-۶۰۰-۹۷۸؛ ج. ۴: ۱-۹۱-۵۰۴۴-۶۰۰-۹۷۸؛ ج. ۵: ۸-۹۲-۵۰۴۴-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی	:	فیپا
یادداشت	:	کتاب حاضر اقتباسی از کتاب "مثنوی" اثر مولوی است.
موضوع	:	مولوی، جلال‌الدین محمد بن محمد، ۶۰۴ - ۷۲۲ق. مثنوی -- اقتباس‌ها
موضوع	:	داستان‌های کوتاه فارسی -- قرن ۱۴
شناسه افزوده	:	مولوی، جلال‌الدین محمد، ۶۰۴ - ۷۲۲ق. مثنوی
رده‌بندی کنگره	:	۱۳۸۹ ۵۸۸۵۲ م/۱۱ PIR
رده‌بندی دیویی	:	۸۴۳/۶۲
شماره کتابشناسی ملی	:	۲۰۹۴۳۹۰

تلفن: ۶۶۱۲۵۶۹۴

ناشر	:	انتشارات الماس دانش
عنوان کتاب	:	داستان‌های مثنوی (به زبان نثر): دفتر سوم
نویسنده	:	داود جمشیدی‌نیا
مجری طرح	:	سیدناصرالدین گشتایی
ویراستار	:	کاظم زرین
چاپ	:	الوان-۶۶۵۶۲۵۴۹
شمارگان	:	۱۰۰ جلد
نوبت چاپ	:	سوم - ۱۴۰۲
قیمت	:	۶۵۰۰۰ تومان
شابک	:	۵-۹۰-۵۰۴۴-۶۰۰-۹۷۸، شابک دوره: ۵-۹۳-۵۰۴۴-۶۰۰-۹۷۸
مرکز پخش	:	تلفن: ۶۶۱۲۵۶۹۴-۰۹۱۲۶۸۶۹۸۳۳

کلیه حقوق و حق چاپ متن، طرح روی جلد و عنوان کتاب با نگرش به قانون حمایت حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ محفوظ است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

فهرست مطالب

۵	پیشگفتار.....
۷	مقدمه.....
۹	زندگی نامه مولانا.....
۱۳	داستان های مثنوی به زبان نثر: دفتر سوم.....
۱۳	داستان خورنده گان بچه فیل.....
۱۷	داستان دعا کردن حضرت موسی.....
۱۸	در بیان آنکه الله گفتن نیازمند عین لبیک گفتن حق است.....
۲۱	فریب دادن روستایی مرد شهری را.....
۲۵	افتادن شغال در خُم رنگ و ادعای طاووس شدن.....
۲۸	چرب کردن مرد لاف زن سبیلش را با دُنبه.....
۳۱	قصه خواب دیدن فرعون تولد موسی را.....
۳۲	بازگشتن شادمانه فرعون از میدان شهر به جهت توفیق در حيله بکار بسته.....
۳۳	ترسیدن فرعون و از خواب پریدن او.....
۳۳	پیدا شدن ستاره موسی در آسمان.....
۳۴	خواندن فرعون زنان نوزاده را سوی میدان شهر.....
۳۶	حکایت مارگیر که اژدهای بی رمق را مرده پنداشت.....
۳۹	اختلاف نظر در چگونگی و شکل فیل.....
۴۱	مَثَل هایی در بیان آنکه حیرت مانع بحث و فکر است.....
۴۱	مَثَل اول: داستان مرد آرایشگر.....
۴۲	مَثَل دوم: قصه پس گردنی زدن.....
۴۳	داستان مشغول شدن عاشقی به عشق نامه خواندن نزد معشوق خود.....
۴۶	حکایت مردی که در زمان حضرت داوود (ع) طلب روزی بی رنج می نمود.....
۵۲	داستان معلمی که به دلیل تعریف کردن شاگردانش بیمار شد.....
۵۶	حکایت آن درویشی که در کوه خلوت گزیده بود.....
۵۹	داستان زرگر و طلب کردن ترازو از او.....
۶۰	حکایت قرآن خواندن آن نابینا از روی کتاب.....
۶۱	قصه دقوقي و کرامت های او.....

فهرست مطالب

- گریختن عیسی (ع) از دست احمقان بر بالای کوه..... ۶۸
- حکایت نذر کردن سگان در زمستان برای ساختن خانه‌ای در فصل تابستان..... ۷۰
- قصه یاری کردن رسول اکرم (ص) به کاروانی از اعراب..... ۷۳
- درخواست مردی از حضرت موسی که زبان حیوانات را یادش بدهد..... ۷۶
- حکایت زنی که همه فرزنداناش می‌مردند..... ۸۱
- نبرد بدون زره حمزه عموی پیامبر (ص)..... ۸۳
- فوت نمودن بلال حبشی با شادی..... ۸۵
- قصه وکیل صدر جهان که از بخارا به انتها می‌گریخت..... ۸۹
- داستان مسجد عاشق‌کش و آن میهمان بی‌باک..... ۹۶
- دادخواهی پشه از باد به درگاه حضرت سلیمان..... ۹۹
- حکایت عاشقی که به هجران طولانی و رنج‌های فراوان مبتلا بود..... ۱۰۱

www.ketab.ir

پیشگفتار

بشنوید ای دوستان این داستان خود حقیقت نقد حال ماست آن
خوشر آن باشد که سر دلبران گفته آید در حدیث دیگران

در مثنوی حضرت مولانا جلال الدین محمد بلخی معروف به مولوی قصه و حکایت‌ها همه و همه در ابیات معدود نی‌نامه و در شکایت این روح دورافتاده از نیستان الهی شکل می‌گیرد. قصه‌ها و حکایات سرّ حال انسان را بیان می‌کند که از اقلیم ناشناخته اصل خود جدا شده است. آنکه راز آشناساز از نقد حال انسان باخبر است. قصه‌های مثنوی، قصه پردرد این نی سودازدهایی است که هیجان یک عشق تفسیرناپذیر را توصیف می‌کند. با تامل در سرّ این نوع قصه‌هاست که می‌توان به لطایف اسرار مثنوی راه یافت و مثنوی را نردبان آسمان و وسیله عروج به آفاق عرفان تلقی کرد.

تأثیری که قرآن از جهت لفظ و معنی در مثنوی به‌جای نهاده است تاحدی است که بدون شک فهم درست مثنوی بدون آشنایی با قرآن حاصل نمی‌شود چرا که غیر از اخذ قصه‌های قرآنی و تفسیر تعدادی از آیات آن، سراسر مثنوی مملو از الفاظ و تعبیرات قرآنی و مشون از موارد استشهاد به آیات کلام الهی است.

از همان آغاز مثنوی که حکایت جدایی در شکایت نی به بیان می‌آید و سپس داستان پادشاه و کنیزک (نقد حال) ما خوانده می‌شود، انسان احساس می‌کند در مثنوی با دنیای قصه سروکار پیدا می‌کند.

ای برادر قصه چون پیمانه‌ای است معنی اندر وی مثال دانه‌ای است
هست اندر صورت هر قصه‌ای خرده‌بینان را ز معنی حصه‌ای^۱

^۱ هفت اورنگ جامی

چه بقول زنده‌یاد استاد بزرگوار دکتر عبدالحسین زرین‌کوب: مثنوی حماسه‌یی روحانی به‌نظر می‌آید که حوادث فرعی و جزئیات وقایع آن در صورت رمز و به شکل حکایات و قصه‌های مختلف تصویر می‌شود. اما مجموع این قصه‌های رمزی و غیررمزی، کشمکش‌های روح را برای رهایی از دام و بند دنیای ماده نشان می‌دهد. در حقیقت، مثنوی در همان حال که نوعی جامع‌الحکایات محسوب است، نوعی جامع‌الایات و جامع‌الاحادیث هم هست.^۱

مؤلف این کتاب جناب آقای جمشیدی‌نیا که سال‌های طولانی وقت خود را در فهم ابیات مثنوی چه به صورت حضور فیزیکی در کلاس‌های تفسیری و مطالعه در کتاب‌های شارحین مثنوی، گذرانده است، در این کتاب به‌خوبی توانسته است قصص و حکایات مثنوی را به‌زبانی ساده و شیوا برای خوانندگان ترسیم نماید. مطالعه این کتاب را به همه دوستداران مثنوی پیشنهاد می‌نمایم.

دکتر شمس‌الدین ربیعی

www.ketab.ir